

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.287/2014/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Nagy Attila ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (címe) II. rendű felpereseknek - a Dr. Győrfi Attila ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen sajtóhelyreigazítás iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 10.P.20.421/2014/4. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi egyetemlegesen az I. és II. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg 15 napon belül az alperes részére 6 350 (Hatezer-háromszázötven) forint összegű másodfokú perköltséget; valamint az államnak - külön felhívásra - 48 000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A .. Főügyészség **A. Cs.** I. rendű, **M. D. G.** II. rendű, **M. Cs.** III. rendű, valamint a jelen per I. rendű felperese mint IV. rendű és a jelen per II. rendű felperese mint V. rendű vádlottakkal szemben a 2011. február 22. napján kelt B.4948/2009/90-I. számú vádiratot nyújtotta be. A vádirat alapján a büntetőeljárás a Debreceni Törvényszék előtt B.159/2011. számon van folyamatban.

A vádirat szerint a II. rendű vádlott tudomást szerzett arról, hogy az idős korú sértettek a lakásukban jelentős összegű készpénzt tartanak, amely információ alapján a vádlottak elhatározták a pénz jogellenes megszerzését. Előzetes megbeszélésüknek megfelelően 2009. október 14. napján a III. rendű vádlott által vezetett gépkocsival a sértettek házához mentek. A III. rendű vádlott a járművel a sértettek által lakott településrész megközelítését

biztosító út mentén várakozva maradt. A további vádlottak hajnali 4 óra körüli időben bementek a sértettek kapuval bezárt ingatlanára. Itt a felperesek az udvaron maradtak, és figyelő szolgálatot végezve biztosították társaik számára a bűncselekmény zavartalan elkövetését. A bűncselekmény elkövetésének tartama alatt a vádlottak egymással rádiótelefonon tartották a kapcsolatot. Az I. és II. rendű vádlottak az épület üvegezett előterének egyik kisablakát betörve, a sértettek lakásába bejutottak, ahol a magukkal vitt vascsővel és törrel fenyegetés hatására a sértettek által közölt helyeken megtalált összesen 9 860 000 Ft készpénzt magukhoz vették. A sértettek kezét és lábát összekötözték abból a célból, hogy ne tudjanak mozogni illetve külső segítséget kérni, ezután a lakásból eltávoztak, és a kertben várakozó társaikkal együtt a III. rendű vádlott autójába ülve a helyszínt elhagyták. A vádlottak a készpénzt ezt követően egymás között felosztották. Mindezek alapján a vádirat az I. és II. rendű vádlottakat társtettesként, a III. rendű vádlottat, valamint a per felpereseit mint IV. és V. rendű vádlottakat pedig bűnsegédként, jelentős értékre, felfegyverkezve, csoportosan elkövetett rablás bűntettével vádolta.

Az alperes által szerkesztett **"X"** a 2014. február 25. napi lapszámának címlapján *Rablóbanda a bíróság előtt* címmel jelentetett meg sajtóközleményt.

A sajtóközlemény a következő szöveget tartalmazta:

Idős emberek megtakarított pénzét vitték el a gátlások nélküli éjszakai támadók.

Halálos fenyegetés, kíméletlen fellépés, életük munkájától rövid úton megfosztott, megrémített idősek: akár így is összefoglalható az a 2009 októberében történt rablás, mely elkövetői hétfőn álltak bíróság elé.

Az első fokon eljáró Debreceni Törvényszéken tegnap megtörtént az öt vádlottal szembeni vádirat ismertetése. Eszerint az alkalmi munkából, szegényes körülmények között élő A. Cs, M. D. G., M. Cs., H. P. és R. Cs. az éjszakai órákban rontott rá a nyolcvanas éveiben járó - egykisvárosban élő - házaspárra (a települést szándékosan nem nevezzük meg). A sértettek a gazdasági válság miatt úgy döntöttek, otthon tartják addigi banki megtakarításaikat. Elhatározásukat azonban mással is megosztották, és az információ eljutott M. D-hez aki unokatestvérével, A. Cs-vel elhatározta: megszerzik azt. Társakat szereztek, majd a lakásba hatolva vascsövekkel, törrel megfélemlítve áldozataikat 10 millió forinttal távoztak.

A támadók felosztották egymás között a zsákmányt, amelyből ismeretlen tippadójuk is részesült. A vádlottak röviddel a bűncselekmény elkövetése után korábbi anyagi helyzetüket meghazudtoló módon jelentős költekezésbe kezdtek - áll a vádiratban.

A felperesek az alperes felé a 2014. március 6. napján kelt és 2014. március 11. napján érkezett helyreigazítás iránti kérelmet terjesztettek elő. A kérelemben arra hivatkoztak, hogy az újságcikk valótlan tényeket tartalmaz, súlyosan sérti a felperesek emberi méltóságát, tisztességét, becsületét és az ártatlanság vélelméhez fűződő alkotmányos alapjogukat. Valótlan az a tényállítás, hogy a felperesek egy rablóbandának a tagjai

volnának, valótlán, hogy idős emberek pénzét vitték volna el, hiszen még ítélet sincs az ügyben, így az ártatlanságuk vélelme megingathatatlanul fennáll, és az is valótlanság, hogy a vád szerint a felperesek rárontottak volna az éjszakai órákban az idős házaspárra, ilyen tényállítást még a vád sem tartalmaz. A kérelem szerint olyan tartalmú helyreigazító közleménynek a közzétételét igényelték, amely szerint a felpereseket rablás büntetével vádolja a .. Főügyészség, de az eljárás jelenleg még folyamatban van, így a bűnösségükről vagy az ártatlanságukról való döntésre még várni kell. Kérték annak a közlését is, hogy „a rablóbandához való tartozásuk” titulus miatt a felperesektől a sajtótermék szerkesztősége elnézést kér, valamint azt is, hogy a felpereseket nem vádolja azzal a főügyészség, hogy „rárontottak volna az idős házaspárra”.

Az alperes a 2014. március 14. napján kelt válaszában a felperesek kérelmét elutasította azzal az indokolással, hogy a sajtó nem közölhet olyan helyreigazítást, hogy a vádiratban írtak nem felelnek meg a valóságnak, hiszen ennek kiderítése a büntetőeljárás feladata. A cikkben az érintett személyek neve nem került feltüntetésre, csak családnevük kezdőbetűje és a keresztnévük, ezért a sajtó a szabályokat betartva tudósított a büntetőügy tárgyalási szakaszának kezdetén.

A felperesek a törvényi határidőben előterjesztett keresetük szerint kérték, hogy az alperes helyreigazító közleményben közölje, hogy „H. **P-t** és R. **Cs-tt** rablás büntetével vádolja a Főügyészség, de az eljárás jelenleg még folyamatban van, így a bűnösségükről vagy az ártatlanságukról való döntésre még várni kell.” Közölje azt is, hogy a „rablóbandához való tartozásuk” titulus és az elferdítve közölt vádirat miatt alperes elnézést kér a felperesektől, valamint azt is, hogy H. **P-t** és R. **Cs-t** nem vádolja azzal a főügyészség, hogy „rárontottak volna az idős házaspárra”. Az alperesekkel szemben perköltség igényt is érvényesítettek. Előadták, hogy az alperes olyan dolgot közölt a cikkben, ami nem szerepel a vádiratban. Valótlán ugyanis az a tényállítás, hogy a vád szerint a felperesek rárontottak volna az éjszakai órákban az idős házaspárra, hiszen a vád tényszerűen csak annyit tartalmaz, hogy a felperesek az udvaron maradtak, és figyelő szolgálatot végeztek. A kettő között lényegi különbség van, így a sérelmezett cikk a vádiratot a felperesekre vonatkozóan elferdítve tette közzé. Eltúlzott és szenzációhajhász továbbá az az állítás is, hogy a felperesek egy rablóbandának a tagjai volnának, ugyanis a vádiratban és a büntetőügyben erre sincsen semmiféle adat, tény. A rablóbanda vagyon elleni bűncselekményekre szerveződött bűnözői csoportot jelent, így ez az állítás is a valóságot ferdíti el, hiszen nincs arra adat, hogy a felperesek ilyen szerveződésnek lennének a tagjai.

Az alperes a kereset elutasítását, a felpereseknek perköltségében marasztalását kérte. Rámutatott arra, hogy a vádirat a felpereseket bűnsegédként elkövetett rablás bűncselekményével vádolja, a cselekmény minősítése kimeríti azt, hogy szándékegységben, az értelmezés szerint rablóbandaként követték el a cselekményt. A vádirat szerint a felperesek is behatoltak a sértettek ingatlanára, ezzel megvalósították a rárontás tényét, mivel függetlenül attól, hogy ők nem mentek be az épületbe, az ingatlanba behatoltak, annak udvarán figyelve lehetővé tették a bűncselekmény elkövetését.

Az elsőfokú bíróság a 4. sorszám alatt meghozott ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 114 300 Ft perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 36 000 Ft kereseti illetéket.

Az ítélet indokolása szerint a felperesek a sajtó-helyreigazításra vonatkozó törvényi határidőket betartották, a közlemény megjelenésétől számított, a Pp. 342. §-ának (1) bekezdése szerinti 30 napon belül kérték a helyreigazítást, majd miután az alperes a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. §-ának (2) bekezdése szerinti, a helyreigazításra rendelkezésére álló 5 napos határidőn belül a kérelmet elutasította, az attól számított, a Pp. 343. §-ának (3) bekezdése szerinti 15 napos határidőn belül a keresetlevelüket előterjesztették. Ezért a keresetről érdemben kellett állást foglalni. A felperesek által sem vitatottan a PK 14. számú állásfoglalás II. pontja szerint nincs helye sajtó-helyreigazításnak, ha a sajtószerv valamely büntetőeljárás jogerős befejezése előtt a valóságnak megfelelően tájékoztatja olvasóit a vádirat tartalmáról, a nyilvános tárgyalásról vagy a nem jogerős büntetőbíróági ítéletről. Ezért az elsőfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az újságcikk a becsatolt vádirathoz képest a felperesekre vonatkozóan tartalmaz-e valótlan tény állítását vagy híresztelését, vagy valós tény hamis színben való feltüntetését. Az újságcikk tartalmát akképpen kell értékelni, ahogy azt az olvasóközönség értheti. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a vádiratban leírt cselekmény hétköznapi értelmezése szerint a rablóbanda minősítés nem került ellentétbe a vádirat tartalmával, amely szerint a vádlottak cselekményüket előre, gondosan megtervezték, az egyes szerepeket egymás között felosztották. A perben a felperesek maguk is a rablóbandát vagyon elleni bűncselekményekre szervezett bűnözői csoportként definiálták. Ebből következően a cikk a vádiratnak megfelelően rögzítette, hogy a felperesek vagyon elleni bűncselekményre szerveződött bűnözői csoportként léptek fel. Nem alapos a sértettek rárontással kapcsolatos hivatkozás sem. Az újságcikkben használt kifejezés köznap értelemben magában foglalja azt a cselekményt is, hogy a felperesek csak az ingatlan udvarára mentek be, és ott figyelő szolgálatot teljesítve biztosították a rablás elkövetését. A „rárontott” szó jelentésébe hétköznapi értelemben a bűnsegédi magatartás is beletartozik. Mindezekre figyelemmel a felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi joga nem sérült, ezért az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A peresztes felpereseket a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján marasztalta az alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3) bekezdése szerinti elsőfokú ügyvédi munkadíj, valamint az állam részére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének e) pontja szerinti tárgyi illeték-feljegyzési eljárásban le nem rótt kereseti illeték viselésében.

Az ítélettel szemben a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben kérték az első fokú ítélet megváltoztatását, a keresetüknek való helyt adást, az alperes első- és másodfokú perköltségeiben marasztalását. A fellebbezésben előadták, hogy az újságcikk szövegének a tartalmát az elsőfokú bíróság helytelenül értelmezte. A cikket jelen formájában elolvasva, az a kép alakulhatott ki az olvasóban, hogy a vádlottak mindegyike rátört az idős emberekre, valamennyien bementek a házba, és erőszakot alkalmazva elvitték tőlük az értékeiket. Ez korántsem azonos még hétköznapi értelemben sem azzal, hogy valaki az udvaron maradt, és figyelő szolgálatot látott el, a két cselekmény jellegét

nem lehet összemosni és összekeverni. A hétköznapi átlagolvasó a két állítás között különbséget tud tenni. A felperesek a sértettekkel szemben a vádirat szerint semmilyen erőszakot nem alkalmaztak, velük egyáltalán nem is találkoztak személyesen, ez pedig értelemszerűen a rárontás tényét kizárja.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását, a felpereseknek másodfokú perköltségében marasztalását kérte azzal, hogy az elsőfokú bíróság a sajtóközlemény szövegét helytállóan értelmezte, és abból helyes jogi következtetést vont le.

Az ítélet tábla a fellebbezést a következők szerint nem találta alaposnak:

Az elsőfokú bíróság a kérelem és ellenkérelem keretei között a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetéseivel az ítélet tábla teljes mértékben egyetértett.

Az első fokú ítélet annyiban tévesen idézte a kereset tárgyává tett sajtóközlemény szövegét, hogy az abban hivatkozottakkal ellentétben a vádlottak, köztük a felperesek teljes vezeték- és utónevét nem jelölte meg, csupán azonosításra nem alkalmas módon az utónév feltüntetése mellett a vezetéknev kezdőbetűjét adta meg. Mindez azonban csak a személyes adatok védelméhez fűződő jogosultság megsértését zárta ki, a közlemény általi érintettséget még nem tette alaptalanná. Az Smtv. 12. §-ának (1) bekezdése alapján a felperesek, mint a közleményben érintett személyek jogosultak voltak a helyreigazítás iránti kérelem előterjesztésére. A Kúria jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú kollégiumi állásfoglalása I. pontja szerint sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek a személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével vagy egyéb módon - utal, vagy akinek a személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető. A közlemény a fenti monogram megadásával a felperesekre is utalt, amely a sajtó-helyreigazítási igény érvényesíthetőségét megteremti.

A felperesek helyreigazítás iránti kérelmükben egyrészt azt sérelmezték, hogy az ártatlanság vélelmével szemben a sajtóközlemény nem tartalmazta azt, hogy a büntetőeljárás még folyamatban van, így bűnösségükről döntés nem született, másrészt kifogásolták a rablóbandához tartozás megfogalmazását, harmadrészt vitatták, hogy a vonatkozásukban a közlemény helytállóan használta volna a sértettek rárontás fogalmát. A fellebbezésben azonban már csak az utóbbi közlést sérelmezték annak ellenére, hogy a keresetnek való teljes helyt adást kérték, azonban már a fellebbezésben érdemben maguk sem vitatták az első fokú ítéletnek a keresetet az előbbi két kitéttel kapcsolatos elutasító rendelkezését.

Az első fokú ítélet által helyesen idézett és következetes bírói gyakorlat szerint a büntetőeljárásról, az ott elhangzottakról, az abban előterjesztett beadványok tartalmáról a valóságnak megfelelő tudósítás mentesíti a sajtószervet a helyreigazítási kötelezettség alól. Ezért helytálló volt az ítéleti álláspont, amely szerint nem volt kötelezhető helyreigazításra az alperes azért, mert a közlemény nem tartalmazta, hogy a büntetőeljárás még folyamatban van, a felperesek bűnösségéről jogerős döntés nem született; a PK 14.

állásfoglalás III. pontja alapján azonban ha a büntetőeljárás nem vezet elmarasztalásra, a sajtószerv az érintett személy kívánságára köteles az olvasókat erről is tudósítani, tehát a felperesek által kifogásolt közlésre való kötelezettsége a sajtószervnek csak a büntetőeljárás jogerős befejezését követően áll majd fenn.

A sajtótartalom értelmezésének a bírói gyakorlat szerint kialakított elvárása, hogy a vitatott szöveg egyes szavait nem formai megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, valamint a szöveg értelmezése során az egyes állításokat nem önmagukban, hanem a kifogásolt szöveg egyéb kijelentéseivel összefüggésben kell megítélni.

A szövegkörnyezetben való és a tartalmi értelmezés szempontjai alapján az elsőfokú bíróság helyesen értékelte az újságcikket abból a szempontból, hogy azt az átlagolvasók hogyan érthették. A sajtóközlemény egészének nem az volt ugyanis a lényege, hogy az egyes vádlottak által megvalósított konkrét tényállási elemeket részletezze, hanem az, hogy a vádirat alapján összefoglalóan beszámoljon arról, hogy a vádlottak közös fellépése eredményeképpen valósult meg az idős sértettek ellen elkövetett rablás. A vádirat szerint a vádlottak szándékegységben, egymás tevékenységéről tudva, egymás tevékenységét megfelelően kiegészítve, célzatosan követték el a sértettek sérelmére a vagyon elleni bűncselekményt; az egységes akarati elhatározásból következően tehát az udvaron maradó és figyelő szolgálatot biztosító felpereseknek is tudomásuk volt arról, hogy az I. és II. rendű vádlottak a lakásba behatolnak abból a célból, hogy az ott tartózkodó sértettektől a lakásukban tartott jelentős összegű készpénzt eltulajdonítsák, majd ezt követően az így megszerzett készpénzt egymás között felosztották. Mindebből következően az újságcikknek a felperesekre is vonatkoztatható „rablóbanda”, valamint a sértettek „rárontás” kifejezés használata a valós tényekkel nem állt szemben, a való tényeket hamis színben nem tüntette fel, ezért az alperesnek helyreigazítási kötelezettsége nem keletkezett, a keresetet elutasító első fokú ítéleti rendelkezés érdemben helyes.

Mindezek alapján az ítélet tábla az első fokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helyben hagyta.

A felperesek fellebbezése eredménytelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján az ítélet tábla a felpereseket kötelezte az alperes javára a meg nem határozható fellebbezett érték és egy munkaóra alapul vételével a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3), (5) és (6) bekezdései, valamint 4/A. §-a szerint meghatározott összegű másodfokú ügyvédi munkadíj mint perköltség, valamint a tárgyi illeték-feljegyzési jogos eljárásban le nem rótt, az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése szerinti fellebbezési illeték megfizetésére.

A perköltség vonatkozásában a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapult.

D e b r e c e n, 2014. május 13.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő